

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๒/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑๗/๒๕๖๔

วันที่ ๑๘ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { นายสุรพล เกียรติไชยากร ผู้ร้อง
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑
คณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๒ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายสุรพล เกียรติไชยากร (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายสุรพล เกียรติไชยากร (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าตนเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๘ จังหวัดเชียงใหม่ พรรคเพื่อไทย ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ผู้ร้องได้รับการเลือกตั้งลำดับที่ ๑ ต่อมาคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ได้รับหนังสือร้องเรียนว่าผู้ร้องมีพฤติการณ์อันเป็นการให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ชุมชนเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเอง มีผลให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ผู้ถูกร้องที่ ๒ พิจารณาเรื่องดังกล่าวตลอดจนพยานหลักฐานแล้วมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำของผู้ร้องเป็นเหตุให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม มีคำสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ร้องเป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลาหนึ่งปี และให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๑) จัดทำ

คำร้องยื่นต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ร้อง ยกเลิกการเลือกตั้งและสั่งให้มีการเลือกตั้งเขตการเลือกตั้งดังกล่าวใหม่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๔) มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๒๖ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓๒ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวน การไต่สวน และการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อมาผู้ถูกร้องที่ ๒ ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา (แผนกคดีเลือกตั้ง) และศาลฎีกา (แผนกคดีเลือกตั้ง) พิพากษาให้ยกคำร้องของผู้ถูกร้องที่ ๒ เนื่องจากข้อเท็จจริงมิได้เป็นไปตามคำร้องของผู้ถูกร้องที่ ๒ กรณีดังกล่าวยอมส่งผลให้ผู้ร้องกลับคืนสู่สถานะเดิม แต่ผู้ถูกร้องทั้งสองกลับมิได้กระทำการใดที่ทำให้ผู้ร้องกลับคืนสู่สถานะเดิม การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองดังกล่าวไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์และความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๔) มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๒๖ อีกทั้งไม่ได้คำนึงถึงระบบการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากเป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำมิใช่ร้องเรียนเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกอบกับเป็นเรื่องที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ปฏิบัติหน้าที่โดยอาศัยอำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญซึ่งมาตรา ๒๒๕ วรรคสองบัญญัติให้คำสั่งดังกล่าวเป็นที่สุด กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะพิจารณาเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. สั่งให้ผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ในเขตเลือกตั้งที่ ๘ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ตามคำพิพากษาของศาลฎีกา (แผนกคดีเลือกตั้ง) ที่ ๔๒๐๘/๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการพิจารณาตามอำนาจที่บัญญัติไว้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๖

๒. วินิจฉัยอำนาจและหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ ๒ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๒๒๕ ซึ่งจะต้องอยู่ภายใต้การตรวจสอบถ่วงดุลของสถาบันตุลาการตามหลักการแบ่งแยกอำนาจและกำหนดบรรทัดฐานการเพิกถอนเปลี่ยนแปลงหรือลบล้างผลคำวินิจฉัยที่เกิดขึ้นจากการใช้อำนาจของผู้ถูกร้องที่ ๒ ภายหลังจากที่ศาลฎีกา (แผนกคดีเลือกตั้ง) มีคำพิพากษายกคำร้องของผู้ถูกร้องที่ ๒

๓. วินิจฉัยความเป็นสมาชิกภาพของผู้ร้อง ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ เขตเลือกตั้งที่ ๘ จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากการเลือกตั้งในครั้งดังกล่าวเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๐

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ในเขตเลือกตั้งที่ ๘ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรมตามคำพิพากษาของศาลฎีกา (แผนกคดีเลือกตั้ง) และขอให้วินิจฉัยอำนาจและหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ ๒ หลังจากที่ศาลฎีกา (แผนกคดีเลือกตั้ง) มีคำพิพากษารวมทั้งขอให้วินิจฉัยความเป็นสมาชิกภาพของผู้ร้อง เนื่องจากผู้ถูกร้องทั้งสองเพิกเฉยไม่ดำเนินการให้ผู้ร้องกลับคืนสู่สถานะเดิม ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์

- ๔ -

วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นการใช้อำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ซึ่งผู้ถูกร้องทั้งสองต่างเป็นอิสระต่อกันในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการเลือกตั้งโดยรัฐธรรมนูญ และกฎหมายรับรองไว้ หากผู้ร้องเห็นว่าผู้ถูกร้องทั้งสองกระทำละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องตามที่กล่าวอ้างอาจใช้สิทธิเยียวยาทางศาลอื่นได้ กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๓๒/๒๕๖๔)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายกรินทร์ เมฆไตรรัตน์)

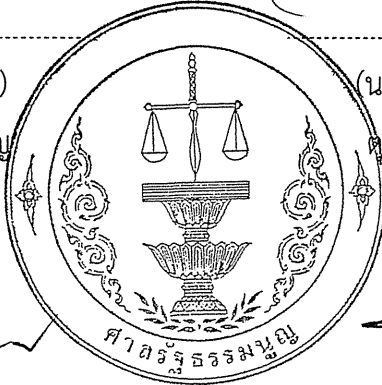
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุพท์ แสงเทียน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนพดล เทพพิทักษ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ